

SYVENTÄVÄN KÄYTÄNNÖN HARJOITTELUN PERIAATTEET

(päivitetty 28.4.2026)

Itä- Suomen yliopiston terveystieteiden tiedekunnan hammaslääketieteen yksikkö (jäljempänä "hammaslääketieteen yksikkö") on sitoutunut noudattamaan seuraavia periaatteita koskien hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon sisältyvää syventävää käytännön harjoittelua (jäljempänä "harjoittelu"):

Periaatteissa käytettyjä määritelmiä

Näissä periaatteissa tarkoitetaan

- 1) **Hammaslääketieteen yksiköllä** tarkoitetaan Itä-Suomen yliopiston terveystieteiden tiedekunnan hammaslääketieteen yksikköä.
- 2) **Vastuuopettajalla** tarkoitetaan syventävän käytännön harjoittelua ohjaavaa opettajaa hammaslääketieteen yksiköstä Itä-Suomen yliopistosta.
- 3) **Suu- ja leukasairauksien opetusyksiköllä** tarkoitetaan paikkaa, jossa suoritetaan hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon kuuluvaa perusopetuksen kliinistä hoitoharjoittelua.
- 4) **Terveyskeskuksella** tarkoitetaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyskeskusta, jossa opiskelija suorittaa syventävän käytännön harjoittelun.
- 5) **Vastuuohjaajalla** tarkoitetaan hammaslääkärinä, joka on nimetty syventävää käytännön harjoittelua suorittavan opiskelijan vastaavaksi ohjaajaksi.

Hyvinvointialueen ja yliopiston välisen yhteistyösopimuksen soveltaminen

Jotta hyvinvointialue voi ottaa Itä-Suomen yliopiston hammaslääketieteen opiskelijan palvelukseensa suorittamaan harjoittelua, tulee sillä olla voimassa oleva yhteistyösopimus syventävän käytännön harjoittelun toteuttamisesta Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Opiskelijan oikeus hakeutua syventävään käytännön harjoitteluun

Hammaslääketieteen yksikkö myöntää oikeuden aloittaa syventävä käytännön harjoittelu. Oikeuden myöntäminen edellyttää, että opiskelija on suorittanut hyväksytysti hammaslääketieteen lisensiaatin tutkintoon vaadittavat viiden vuoden opinnot. Teoriaopinnoista voi puuttua kahden opintojakson suoritus, poikkeuksena opintojakso ”Hammaslääketieteen kokoavat seminaarit” (HAMSEM), joka tulee olla suoritettu hyväksytysti. Syventävien opintojen opinnäytetyön valmistuminen ei ole edellytys harjoittelun aloittamiselle 1.8.2026 jälkeen.

Harjoittelusuunnitelma

Opiskelija laatii ennen harjoittelun aloittamista yhdessä vastuuopettajan kanssa harjoittelulleen tavoitteet, jotka opiskelija kirjaa Syventävän käytännön harjoittelun opintokirjan harjoittelusuunnitelmaan. Lisäksi opiskelija täyttää opintokirjaan muut tarvittavat tiedot. Harjoittelusuunnitelman hyväksyy terveyskeskuksessa harjoittelun vastuuohjaaja.

Harjoittelupaikkaan hakeutuminen

Harjoittelu tapahtuu hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyskeskuksessa, työsuhteessa hyvinvointialueeseen. Opiskelija hakeutuu itse työsuhteeseen hyvinvointialueelle, joka on tehnyt sopimuksen Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Opiskelija voi hakea harjoittelupaikkaa jo ennen kuin harjoitteluoikeus on myönnetty. Opiskelijan tulee tällöin kuitenkin ilmaista työnantajalle selkeästi, ettei harjoitteluoikeutta vielä ole myönnetty.

Opiskelija tekee kirjallisen työsopimuksen työnantajan kanssa. Työsuhteeseen kuuluvat oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät samalla tavoin kuin muillakin hyvinvointialueen hammaslääkäreillä.

Työsopimuksessa on suositeltavaa sopia koeajasta sekä siitä, että määräaikainen työsopimus on irtisanottavissa työsopimuslain mukaisilla perusteilla.

Harjoittelun suorittaminen ja kesto

Syventävän käytännön harjoittelun kesto on 30 op, joka tarkoittaa 1.8.2026 lähtien viiden kuukauden työskentelyä hammaslääkärin tehtävissä.

Hammaslääkärin viransijaisena toimiminen voidaan hyväksyä osaksi syventävää käytännön harjoittelua 1.6.2026 jälkeen seuraavin ehdoin:

- Syventävää käytännön harjoittelua voi korvata 1–2 kuukautta työskentelemällä hammaslääkärin viransijaisena hyvinvointialueen terveyskeskuksessa neljännen lukuvuoden jälkeen. Viransijaisuus voi toteutua myös työsuhteessa yksikköön, jolle hyvinvointialueen suun terveydenhuolto on ulkoistettu osittain tai kokonaan, kunhan työssä hoidetaan hyvinvointialueiden potilaita. Yksityisen yrityksen palveluksessa tapahtuva yksityispotilaiden hoito ei ole hyväksyttävää syventävän käytännön harjoittelun osaksi.
- Lyhin viransijaisuusjakso, joka voidaan hyväksyä osaksi syventävää käytännön harjoittelua, on 1 kk, ja enimmillään se on 2 kk. Jos viransijaisuus hyväksytään osaksi syventävää käytännön harjoittelua, jää terveyskeskuksessa suoritettavan syventävän käytännön harjoittelun kestoksi kolmesta neljään kuukautta.
- Työaika lasketaan syventävän käytännön harjoittelun periaatteiden mukaisesti.
- Työsuhteen päättymisen jälkeen opiskelijan tulee toimittaa vastuunopettajalle palvelutodistus työsuhteesta, itsearviointilomake sekä toimenpidelistasta tehdyistä toimenpiteistä.

Syventävää käytännön harjoittelua voi suorittaa myös perustellusta syystä Hyvinvointialueen Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä, jolloin opiskelijalta edellytetään henkilökohtaista opintosuunnitelmaa (HOPS) sekä Lupa- ja valvontaviraston myöntämää viransijaisuuskelpoisuutta.

Työaika sekä poissaolot viransijaisena ja syventävän käytännön harjoittelussa

Kokopäivätyö tarkoittaa 30 tai sitä useamman tunnin työskentelyä viikossa. Jos opiskelija työskentelee vähintään 18,5 tuntia mutta alle 30 tuntia viikossa, on kyse puolipäivätyöstä. Puolipäivätyössä suoritettu aika puolitetaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kahden viikon harjoittelu puolipäivätyönä kerryttää yhden viikon harjoittelua.

Lyhin hyväksytty yhtäjaksoinen harjoittelujakso on pääsääntöisesti yksi kuukausi (30 kalenteripäivää).

Syventävän käytännön harjoittelun aikana opetukseen osallistumisesta, vuosilomista, sairauslomista, perhevapaista sekä muista vastaavista syistä johtuvien poissaolojen enimmäismäärä koko viiden kuukauden harjoittelun ajalta on 12 kalenteripäivää. Tähän luetaan mukaan myös täydennyskoulutusta varten myönnettyt palkattomat työvapaat. Enimmäismäärän ylittävät poissaolot pidentävät harjoittelua.

Mikäli näyttää siltä, että poissaolojen määrä yhteensä tulee ylittämään sallitun määrän, on opiskelijan otettava yhteyttä työnantajaansa niin pian kuin mahdollista. Harjoittelu jatkuu poissaolopäivien määrän verran.

Harjoittelijan ohjaaminen terveystieteiden keskuksessa

Terveystieteiden keskus nimeää harjoittelusta vastaavan ohjaajan (*jäljempänä "vastuuohjaaja"*), joka on toiminut vähintään kaksi vuotta päätoimisena hammaslääkärinä, sekä hänelle varahenkilöt sekä tarvittaessa muita ohjaajia. Päätoimisuudella tarkoitetaan sitä, että saatuaan oikeuden toimia

hammaslääkärin ammatissa itsenäisesti, on ohjaajan tullut toimia hammaslääkärin kliinisissä tehtävissä pääosan työajastaan vähintään kaksi vuotta.

Terveyskeskus pyrkii järjestämään ohjauksen siten, että harjoittelusuunnitelmassa mainitut tavoitteet on mahdollista saavuttaa. Opiskelija perehdytetään harjoittelun alussa koko toimintaympäristöön. Terveyskeskus luo työyhteisöön opiskelulle myönteisen ja sitä edistävän ilmapiirin, jossa otetaan huomioon pedagoginen näkökulma, esimerkiksi edistämällä harjoittelun tavoitteiden toteutumista, yleisesti hyväksyttyjen ja kokemusperäisesti perusteltujen menettelytapojen noudattamista sekä jatkuvan arvioinnin periaatteita.

Tutkintoon kuuluvien opintojen suorittaminen harjoittelun aikana

Poissaolot opetukseen osallistumisen vuoksi (esim. tentit) sisältyvät poissaolojen enimmäismäärään, joka on 12 kalenteripäivää. Opetukseen osallistuminen voidaan huomioida myös työaika-suunnittelussa. Mikäli opiskelijan osallistuminen tutkintoon liittyvään opetukseen mahdollistetaan työvuorosuunnittelulla siten, ettei hänen työaikansa ko. viikolla alene opetukseen osallistumisen vuoksi, ei katsota olevan kyse poissaolopäivästä.

Työnantajan velvollisuus osallistua opetukseen osallistumisesta aiheutuviin kustannuksiin määräytyy lääkärisopimuksen ja paikallisten käytäntöjen mukaan.

Opiskelijoiden asumis- ja matkakulut

Opiskelija vastaa harjoittelun aikaisista asumiskuluistaan sekä matkakuluista myös siltä osin, kun on kyse matkoista harjoittelupaikkakunnalta yliopistopaikkakunnalle osallistumaan tutkintoon liittyvään opetukseen. Työnantaja voi harkintansa mukaan osallistua kustannuksiin, mutta velvollisuutta tähän ei ole.

Harjoittelun arviointi ja hyväksymismenettely

Opiskelija osallistuu oman oppimisensa arviointiin ja syventävän käytännön harjoittelun toimivuuden kehittämiseen. Harjoittelun alussa opiskelija perehdyttää vastuuohjaajan harjoittelusuunnitelmaan. He kirjaavat perehtyneensä siihen ja tarkentavat suunnitelmaa tarvittaessa.

Terveyskeskus osallistuu harjoittelulle asetettujen tavoitteiden arviointiin. Harjoittelun aikana vastuuohjaaja ja opiskelija pitävät tarvittaessa seurantapalavereja ja voivat laatia väliarvioinnin, jotka opiskelija kirjaa ja vastuuohjaaja hyväksyy. Samalla kirjataan harjoittelun edistyminen suhteessa suunnitelmaan ja tarvittaessa yhdessä tarkennetaan suunnitelmaa. Mikäli vastuuohjaaja tai opiskelija toteaa seurantapalaverissa tai muutoin, että harjoittelulla ei ole edellytyksiä toteuttaa suunnitelman mukaisesti, on ohjaajan ilmoitettava siitä välittömästi hammaslääketieteen yksikön vastuuopettajalle sekä kirjallisesti raportoitava harjoittelun ongelmista. Hammaslääketieteen yksikön tehtävänä on viipymättä ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Harjoittelun lopussa vastuuohjaaja allekirjoittaa opiskelijan laatiman itsearvioinnin harjoittelun toteutumisesta suhteessa oppimistavoitteisiin ja antaa oman palautteensa harjoittelun toteutumisesta. Vastuuohjaaja antaa lisäksi kirjallisen palautteen yliopistolle.

Terveyskeskuksen vastuuohjaaja ja yliopiston vastuuopettaja arvioivat, kuinka harjoittelulle asetetut tavoitteet on saavutettu.

Harjoittelun päätyttyä opiskelija toimittaa vastuuopettajalle palvelutodistuksen, josta käy ilmi keskimääräinen viikkotyöaika, poissaolot sekä harjoittelun alkaminen sekä päätyminen.

Vastuuopettaja sekä opintojaksosta vastaava opettaja hyväksyvät tai hylkäävät yhdessä opiskelijan henkilökohtaisessa harjoittelusuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti toteutuneen harjoittelun. Mikäli harjoittelua ei voida katsoa suoritetuksi hyväksytysti ja opiskelija tarvitsee asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi täydentävää harjoittelua, laaditaan yhdessä vastuuopettajan kanssa erillinen suunnitelma harjoittelun suorittamiseksi hyväksytysti.

Mikäli opiskelija on toiminut viransijaisena toimittaa hän vastuuopettajalle yliopistoon palvelutodistuksen, josta käy ilmi työsuhteen kesto, keskimääräinen viikkotyöaika sekä poissaolot. Lisäksi opiskelija toimittaa toimenpidelistan ja laatii itsearvioinnin, jonka terveystieteiden hammaslääkäri allekirjoittaa. Vastuuopettaja tekee näiden perusteella päätöksen viransijaisena toimisen hyväksymisestä osaksi syventävää käytännön harjoittelua.

Työtodistus

Opiskelijalla on oikeus saada pyynnöstään työtodistus työnantajalta työsuhteen päätyttyä.

Vastuu vahingoista

Vastuu mahdollisesta vahingosta määräytyy potilasvahinkolain ja vahingonkorvauslain mukaan.

Erimielisyyksien selvittäminen

Ristiriitatilanteet ratkaisee opintosuoritusten osalta se Yliopiston terveystieteiden tiedekunta, jossa opiskelijalla on tutkinnonsuoritusoikeus. Syventävää käytännön harjoittelua koskevat samat oikaisu- ja valitusmenettelyt kuin muita tutkintoon liittyviä opintosuorituksia.

Työ- tai virkasuhdetta koskevat erimielisyydet ratkaistaan samaa menettelyä noudattaen kuin hyvinvointialueen muillakin viranhaltijoilla ja työntekijöillä.